

Maturitné okruhy z literatúry

- Hľadajte podobu zla v dielach autorov svetovej literatúry (E. M. Remarque, J. Heller, A. Camus, E. Hemingway, H. Böll, N. Mailer, Č. Ajtamov...)
- Vysvetlite, Charakterizujte román ako literárny žáner a načrtnite jeho vývin v slovenskej literatúre. Podľa vlastného výberu analyzujte niekoľko diel. Čo majú spoločné výklad a úvaha a čím sa odlišujú.
- Uvedte základné delenie starovekej literatúry, vysvetlite pojmy a zorientujte sa v historickom čase. Čo je Biblia a aké má miesto v kultúre. Definujte bájku a tragédiu. Poinformujte o výraznejších predstaviteľoch antickej literatúry.
- Predstavte fázy slovenského národného obrodzenia. Na ukážkach z diel J. I. Bajzu, J. Fándlyho, A. Bernoláka dokumentujte národnobuditeľské a osvietenské a osvietenské ciele prvej fázy národného obrodzenia.
- Uvedte základné znaky literárneho preromantizmu a romantizmu a vysvetlite ich na tvorbe európskych romantických spisovateľov. Orientujte sa na analýzu diel, z ktorých sú ukážky.
- Predstavte niekoľkých autorov, slovenskej literatúry rôzneho obdobia, ktorých tvorbu ovplyvnila ľudová slovesnosť. Ktorý literárny smer programovo využíva znaky ľudovej slovesnosti? Opierajte sa o ukážky.
- Načrtnite vývin slovenského divadelníctva po roku 1918 a na základe konkrétnych diel predstavte autorov medzivojnovaj a súčasnej slovenskej drámy. Vysvetlite pojmy: divadlo malých javiskových foriem, divadlo jedného herca, autorské divadlo.
- Vysvetlite prečo sa dedina stala témou poviedok M. Kukučina, J. G. Tajovského, B. Slančíkovej – Timravy. Líši sa obraz dediny v poviedkach uvedených autorov.
- Uvedte rôznorodé prístupy k stvárňovaniu skutočnosti v svetovej literatúre medzi dvoma vojnami. Vysvetlite pojmy poetizmus, sci-fi, heroicko-komický hrdina, kolektívny hrdina, expresionizmus a surrealizmus. Charakterizujte tvorbu autorov: F. Kafka, R. Rolland, E. M. Remarque, Th. Dreiser, K. Čapek, Th. Mann, I. Olbracht.
- Charakterizujte situáciu v slovenskej poézii medzivojnového obdobia z pohľadu literárnych smerov a zoskupení (symbolizmus, vitalizmus, surrealizmus, katolícka moderna, DAV). Vysvetlite ich vplyv na tvorbe konkrétnych básnikov.
- Charakterizujte situáciu v svetovej dráme po roku 1945. Tradície a novátorstvo (klasická dráma, epické divadlo, absurdná dráma) dokumentujte tvorbou vybraných dramatikov (B. Brecht, J. Osborne, F. Durrenmatt, T. Williams, S. Becket, E. Ionesco, A. Miller...)

- Pokúste sa vysvetliť záujem slovenských realistických spisovateľov o problematiku zemanstva. Hľadajte odlišnosti v pohľade na zemanstvo v literárnej tvorbe S. Hurbana- Vajanského, P. Országha-Hviezdoslava, M. Kukučina, J. Kalinčiaka.
- Vysvetlite pojem moderna. Charakterizujte niektoré básnické smery. Vysvetlite špecifiká slovenskej literárnej moderny. Charakterizujte tvorbu predstaviteľov tohto obdobia.
- Porovnajte a zhodnoťte prístup autorov svetovej a slovenskej literatúry k téme prvá svetová vojna. Opierajte sa o tvorbu týchto spisovateľov: P. Országh- Hviezdoslav, B. Slančíková- Timrava, J. Jesenský, D. Chrobák, M. Urban, E. Hemingway, J. Hašek, E. M. Remarque. Vysvetlite pojem „stratená generácia“.
- Objasnite pojem lyrizovaná (lyrická) próza naturizmu v medzivojnovnej slovenskej literatúre (jej tri stupne a tri vývinové etapy, základné znaky, najvýraznejší spisovatelia). Analyzujte dve diela podľa vlastného výberu.
- Uveďte najvýraznejšie literárne smery a postupy v svetovej literatúre po roku 1945, vysvetlite ich princíp. Opierajte sa o autorov A. Moravia, J. P. Sartre , A. Saint-Exupéry, J. Salinger, A. Solženicyn, J. G. Marquéz, A. Robbe-Grillet...)
- Informujte o situácii v slovenskej próze po r. 1945 (vývojové etapy, metódy témy, tri prúdy po roku 1968) prostredníctvom tvorby F. Hečka, R. Jašíka, A. Bednára, L. Ťažkého, L. Mňačka.
- Informujte o tradíciách a novátorstve v slovenskej poézii po roku 1945, dokumentujte to na tvorbe V. Mihálik, M. Válka, M. Rúfusa.
- Formulujte tendencie vo vývine slovenskej prózy od 60. Rokov 20. Storočia (témy, metódy, žánre), dokumentujte tvorbou V. Šikulu, P. Jaroša, L. Balleka, R. Slobodu, D. Tatarku.
- Porovnajte rôznosť prístupu slovenských spisovateľov (J. Cíger-Hronský, V. Mináč, R. Jašík, D. Tatarka, L. Mňačko, L. Ťažký, A. Bednár...) k téme druhej svetovej vojny.
- Vysvetlite aké podoby lásky zobrazili vo svojej tvorbe básnici: A. Sládkovič, I. Krasko, J. Jesenský, E. B. Lukáč, J. Smrek, M. Válek, V. Mihalik...)
- Vysvetlite pojem „regionálni básnici“ na základe tvorby A. Plávku a P. Horova. Predstavte poéziu J. Kostru.
- Vysvetlite pojem sociálno-psychologický realizmus a socialistický realizmus v slovenskej medzivojnovnej próze. Dokumentujte tvorbou J. Cígera-Hronského, M. Urbana, P. Jilemnického.

- Charakterizujte historické dianie v období prechodu od romantizmu k realizmu. Uvedte základné znaky slovenskej literatúry porevolučných a matičných rokov, aplikujte ich na tvorbu významných predstaviteľov.
- Charakterizujte realizmus ako umeleckú metódu. Prejdite európskymi krajinami a urobte literárne portréty významných realistických spisovateľov. Analyzujte aspoň dve diela rôznych autorov.
- Urobte stručný prehľad vývinu slovenského divadelníctva a drámy do roku 1918. Opierajte sa o tvorbu J. Chalupku, J. Palárika, J. G. Tajovského, J. Záborského, P. Országha-Hviezdoslava.
- Dokumentujte záujem spisovateľov o históriu na literárnych dielach týchto autorov: S. Chalupka, J. Kalinčiak, A. Sládkovič, J. M. Hurban, L. Nádaši – Jégy, J. Solovič a ďalší.
- Vysvetlite ideu slovanstva a všeslovanskej vzájomnosti v dielach J. Kollára a J. Hollého a dokumentujte jej odraz v ich literárnej tvorbe.
- Vysvetlite vznik a význam humanizmu a renesancie v dejinách. Charakterizujte humanizmus a renesanciu a barok ako umeleckú metódu. Stručne predstavte autorov európskej a slovenskej literatúry tohto smerovania.
- Rozdeľte staršiu slovenskú literatúru na obdobia, pomenujte ich a časovo ohraničte. Sústreďte sa na činnosť a tvorbu Konštantína a Metoda. Analyzujte diela, z ktorých sú uvedené ukážky.